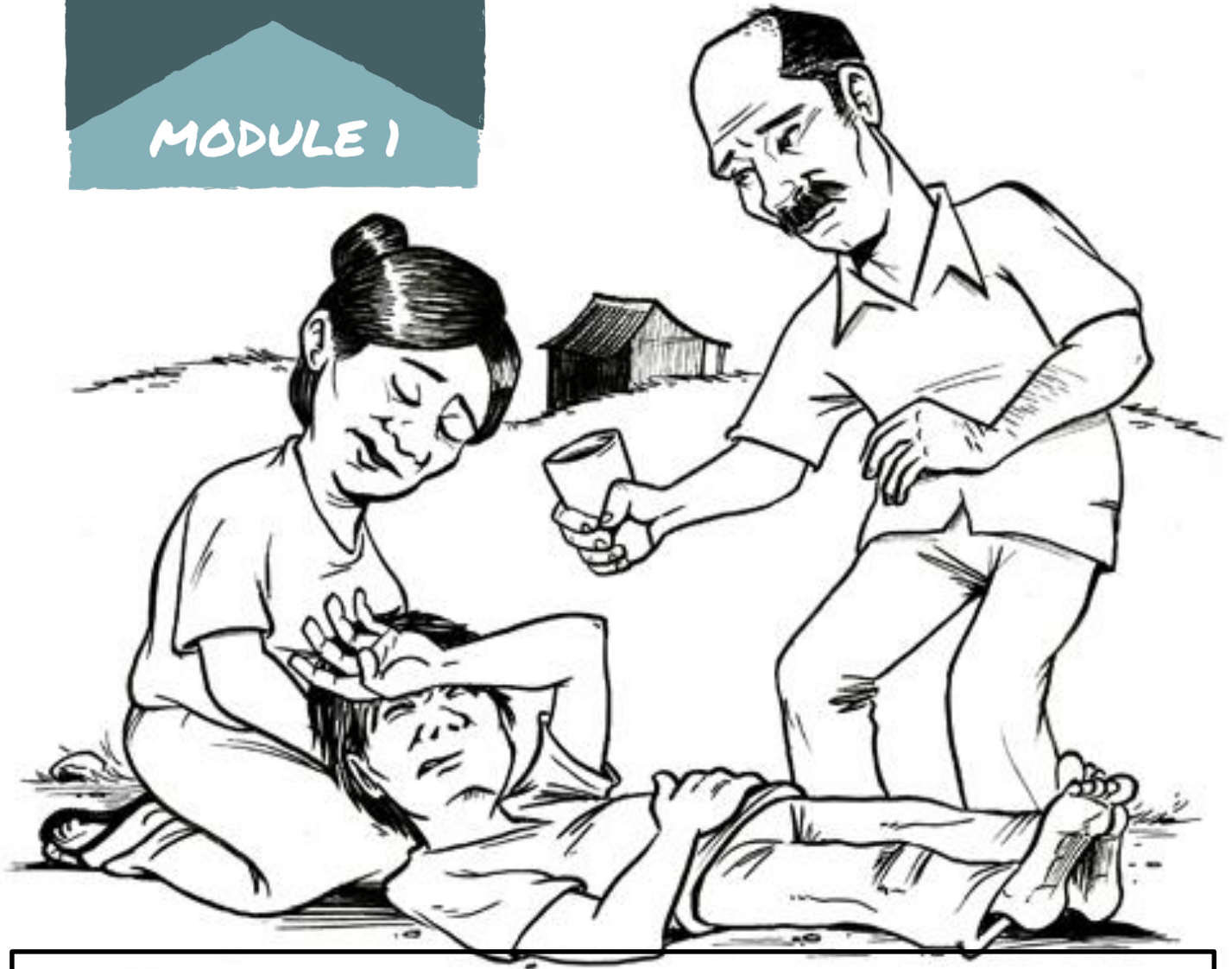

TRUTH CENTERED TRANSFORMATION

MODULE 1

KPOKPLOYIDEME

NA SUBOBODO LE GO DESIADE ME.

NUSROLA FE AGBALẼ

EMENYAWO

Nusɔsrɔ 1: Ɗutinya blibo la katã	Erreur ! Signet non défini.
1.1 Nyamedzodzro le hatsotso sɛwo me fe agbalɛ.....	7
1.2 Fefe wɔwɔ: Adam Kle Eva.....	Erreur ! Signet non défini.
Nusɔsrɔ 2: Amegbetɔwo le vevie na Mawu.....	8
2.1 Nyamedzodzro fe agbalɛ	8
Nusɔsrɔ 3: Lɔ Mawu, eye lɔ hawovi.....	9
3.1 Nyanyuigbla fe fefe wɔwɔ	9
3.2 Nyamedzodzro fe agbalɛ.....	10
Nusɔsrɔ 4: Luka 2:52	Erreur ! Signet non défini.
4.1 Nyanyuigbla fe fefe wɔwɔ	11
4.2 Tsitsi fe taflo	12
Nusɔsrɔ 5: Mawu di be hamea na ɖevi na dukɔ sime wole la	13
5.1 Nɔnɔme aɖewo me kuku.....	13
5.2 Mɔnu siwo dzi woawɔ kpekpeɖe le.....	15
Nusɔsrɔ 6: Hahiãwo siwo ɲu miateɲu aɖo.....	16
6.1 Pastɔ Wong	17
6.2 Nɔnɔme aɖe me kuku : Jose & Maria.....	20
Nusɔsrɔ 8: Ase alesɔ woawɔ kpekpeɖe ɲu la gɔme	Erreur ! Signet non défini.
8.1 Afenɔ Lee nudzodrogbalɛ	21
8.2 Ɔome si le hiã me fe nudzodrogbalɛ	22
Nusɔsrɔ 9: Lɔlɔ fe dɔwɔwɔwo	Erreur ! Signet non défini.
9.1 Lɔlɔ fe dɔwɔwɔwo fe dzesinuwo.....	23
Nusɔsrɔ 10: Dodɔwɔwɔ na lɔlɔ fe dɔwɔwɔ.....	Erreur ! Signet non défini.

10.1 Dodogbalë	27
----------------------	----

Gɔmedzedze la

Le nu si miesɔ le 1Mose1-2 nu la Aleke naɔ biabia siawo ɔue?

- Alekee ɔutina dze egɔme le 1Mose1-1? Kawoe nye nya ene gbɔtɔwo.
- Alekee xexea nɔ le gɔmedzedzea me le Eden bɔ la me ?
- Alekee Adam kple Mawu dome fe kadede la nɔ ?
- Alekee ADAM kple Eva dome fe kadede la le ? Le miafe nukpɔkpɔ nu ɔe, ɔe nyaviɔli geɔe nɔ wo domea ?
- Alekee ADAM kple nuwɔwɔwo dome fe kadede nɔ? Dee ADAM ɔo nusiwo hiã nɛ la be woa nɔ agbea? Dee nuɔɔɔ hiãe mahã ?

Gege la

Le nusi mie kpɔ le fefe fe ɔɔɔasi me kple nusi miexle le Biblia me, kuxi kawo fomevi wole na amewo be woa kpe akɔ kpɔ le nuvɔme dzedze megbe?

- Xlɛ Mose I 3 :8-10. Le anyidzedze me, nukae va dzo ɔe ame kple Mawu dome fe kadede dzi ?
- Xlɛ Mose I 3.12. le anyidzedze me, nukae dzo ɔe ame kple sɔɔa dome fe kadede dzi ?
- Xlɛ Mose I 3 :15. Le anyidzedze me, nukae dzo ɔe hadede si le ame kple nuwɔwɔwo dome dzi ?

Dɔgbededɔ

ABRAHAM - Xlẽ MoseI 12 :1-3. Le akpa sia, Mawu yɔ Abraham eye woyrae. Nukata Mawu yɔ Abraham ɔɔ ?

MOSE

- Ɖe se la fo nu kuɔe gbɔgbɔme nuwo ko, eye wo tsɔ kadede si anɔ ame kple nuwɔwɔwo dome ya fu gbea?
- Read Deuteronomy 28:1-14. What does God say will be the consequences if we obey these commands? Are the blessings that God promises only for spiritual things or are they blessings for their physical life as well?

Xlẽ 2Kron.7:14

- Amekwoee Mawu le gbɔgbɔm na be woa bɔbɔ wodokuiwo eye woa do gbedɔ?
- Le Mawu gbɔ ɔe, nukae ye la dzɔ, ne wo ɔɔ to mahã?

ATITSOGA

Xlẽ Kolosetɔwo 1 :19-20. Nukaɔuti Yesu ku ɔɔ?

Xlẽ Mateo 28:18-20. Nukae wole be miawɔ mahã?

Tɔtrɔva

Xlẽ Nyadɛdefia 21 :1-7

- Le nuwuwu la, anye ame fe kadede kple Mawu.
- Kae anye ame fe kadede kple ame bubu abe nugbagbe ene?
- Nuka ye anye ame fe kadede kple nuwɔwɔ abe nugbagbe ene? Dee miele nuɖuɖu kpɔ ge le agbɔsɔsɔme adua? Dee miegale dɔ le ge gbede oa ?

1.2 Adam kple Eva fe fefe

“Nufofo le Adam kple Eva dome”

ADAM :(le dɔwɔm le abɔ me) Eva, ma toe na wo dɔ wɔwɔ le abɔ me va le ɲusɛm de edze gede ɲutɔ tso esime mie do dziku na Mawu le ati si ɲu wo de se na mi be miaga ɔui o, la ɲuti.

EVA : Ɛ miaviwo mesea nu gɔme na wo dɔ kui o. Wo woa dzre foa wo dɔkui ɲesiayi. Nye me di be nusia na va nyrã de edzi o. Eye gboti angba sia wo koe manɔ tatam, nusia do ɲukpe ame ɲutɔ ale gbegbe.

ADAM :(he nya kpakplii) Enyo, ga mele mia si mia fle awu yeye o. Eyata dzudzɔ nuxaxa.

(Gbɔdɛme) Me susui le nyatefe mebe, miaga teɲu atrɔ va miafe ɲeyiɲi tsatɔ me, esime Mawu zɔ na kpɛ mi eye wo foa nu kpakpli mi. Azɔ ɛtɛ de dzinye be mie kpɔ tɔ le afisia. Eye dɔ ɲkui alesi lãwo dɔa to mi ? Azɔ la, lãwo le vɔvɔm na mi.

EVA : Ɛ alo wo le mia dɔm ɲutɔ tsã. Melɛ fu da, metrii. Nye materɲu axɛ se be materɲu atɔ da fe aɔaɲu dɔdɔ gbede o. gbegblɛ siawo katã la da fe vodada wo nye.

ADAM : Kpao, tɔ wo fe vodada wo nye. Mewɔ nane ke wo nyo kpɔ o. Nukata me dɔ to amea de si xɔ da fe aɔaɲu dɔdɔ?

EVA : Enyo, nɔte fɔbubum. Wo vodada wo nye. (Eva nɔte eye wogblɔ nublanuitɛ be). Etɛ de dzinye, vi dɛa dɛke mele eme, ne ele ɲli dom de ta nye o. Esusu be nuwo maga nyo anɔ alesi wo nɔ le Edem bɔ me oa ?

ADAM : Nye me nya o, Mawu dɛka koe agaterɲu aɔ nugbegblɛ sia dɔ.

EVA : Oh ao, nukae le dzɔdzɔm azɔ ? (edo ɲli fu du yi ɲutsu viawo gbɔ). Midzudzɔ dzre wɔwɔ dɛkakpuiviwo. Mi nɔ te fifia ɲutɔ. Miele to dɔm ya ? Mele egblɔ ge na mia tɔ eye makpɔ dzidzɔ de mia ɲu o.

ADAM :(Trɔ yi abɔame kple hùdɛde) Edɔ, Edɔ, edɔ tegbee dɔwɔwɔ.

2.1 Wowɛ ɔe Mawu fe nɔnɔme nu

Xlɛ MoseI 1 :26-27

- Aleke amegbetɔ tɔ to vo tso nuwɔwɔ mamlɛwo gbo? Nuka Mawu zā abe efe nu kpɔ wɛ, esime wo nɔ ame wɔm mahā?
- Nɔnɔme dzesidenu tɔ kawoe nye Mawu tɔ nyatefe eye miaga tɛɛ akpɛ le amewo gbo ? Miyɔ wo ŋkɔ alesi ko miatɛɛɛ

Mixlɛ Ps 139:13-16

- Nuka gblɔm kpukpui siawo le kuɔe ame fe vevienyenye ŋu mahā?
- Ɖe miesusui be kpukpui siawo la, woa zae na amea ɔewo ko loo alo na amewo katā mahā?

Numedzodzro le hatsotso sɛ me:

- Amekawo fomevi ŋue womedea asixɔ o mahā?
- Nɔnɔme kawo mee miatɛɛɛ aɔe fia amewo be wole vevie na Mawu mahā?

3.1 Nyanyuigblɔla fe fefe

Nyanudɛla : Xɛadɔwɔxi Kristotɔwo fe nukpɔkpɔ si mia mede de ŋɔ o na Nyanyuie la. Wo se eme be nyatefe vevietɔ si le Yesu xɔxɔ me nye agbe alo ku fe nya. Vɔ gake wonɔ nyatefe la bena, ne yewo nye ŋkuagbagbatɔwo le amewo fe hiãhiãwo me, alo wometsɔ deke le eme na amewo fe hiãhiãwo o, eye yewo kpɔtɔ le nenema la, wofe nyanyui la fe dzɔfe bu kenken.

Egbe la, mia kplɔ mi ayi adadi ame dahea de kpɔ le efe afeme. Dɔnɔ dahe sia ye deka koe le afeme. Edze dɔ tsi aba dzi. Ame dikpɔ tɔ alo amesrakpɔ tɔ sia ŋkoe nye Nyanyuikakala. Si dea gbefa nyanyui la nye Kristotɔ. Ele gbefã dem tso xɔ mɔnu yi xɔ mɔnu. Eva dɔ dɔnɔ dahe sia fe afeme.

N.G (Nyanyuie gbefadɛla :Ago ago loo. Amea de le afeame mea ? E ge deme.

D.D (Dɔnɔ Dahe la) : gbɔdzɔgbɔdzɔ tɔe : edɔ ŋu E meli.

N.G : Nyee nye nyanyuigbɛfɛdɛla.....tso hame si wo yɔ nabe..... Me va afewo me egbe be ma va kpe wo nava miafe hame. Afetɔ la le mia yram kple nyɔnyɔ sɛ ŋu adɛ. Me ka de dzi ma da nyɔnyɔ ya fu o.

D.D : Le ŋɛɛm, efo nu kaka de dzi menɔ ɛŋu o/ alo ehe de megbe hafi fo nu beblitɛ. Nye materɔ ava o. Nye meterɔ le go dom le xɔme o. Fɔfɔ hã zu agba nam. Mele dɔ lem akpa. Dɔoa le sesem nam akpa. Nyema terɔ azɔ o. Dɔwɔna deke ha megale asinye o ; wo nyam le dɔme ; ga adɛke ha megale asinye mafle atike o ; nuduɖua deke meli o, xɔ fe ti ti nyɔnyɔ.

N.G : Wo kuxiwo lolo vɔ gake me nya amea de si ana ŋudɔɔ wo agbe me kuxiwo katã. Dee ne xɔ Yesu abe wo Afetɔ kple wo dɛla enea.

DD : Gbɔdzɔgbɔdzɔtɔe : Nye fome kple xɔnyewo gblem di, esi me dze dɔ la, eye mebu nye dɔ. De amea de le miafe hamea me akpede ŋuti nyea ? Mede kuku.

N.G : Kpede ŋu nyui si miate ŋu axɔ la le Mawunya agbalɛ sia me. Agblɛvi sia de tamedɔɔ si le Mawu si de wo agbe ŋu la gɔme. Enyea ? Menye Mawu fe lɔlɔ nu wonye be nanɔ dɔ ba sia dzi o. Xɔ agbalɛvi sia eye naxlɛ, do nuvɔwɔla fe gbedodɔɔ sia si wonɔ de me eye naxɛ se.

D.D :(Ega gbɔdzɔ de dzi wu)...Nye materɔui o, megbɔdzɔ akpa, eye wodzudzo nufɔfo, eye wotrɔ mo de aga mavamava.

N.G : Egale agbe, akpe na Mawu be meva afisia kaba vagblɔ nyanyuie la nɛ, matsɔ Mawunya gbalɛvi la da de egbɔ, vɔ gake anyo be madzo le afisia be mayi ada gblɔ Nyanyuie la na luɔ bubu siwo bu la. (Efonu sesie de tome na dɔnɔ dahe la) mado gbe da de tawo. Do ŋkui be Yesue nye ŋudɔɔ.

D.D : Kple hù dede dɔnɔ la le Nyanyuiegɛfɛdɛla la kpɔm wo dzo.

3.2 Se gã la

Xlẽ kpukpui siwo gbɔnɔ la ne miadɔ biabiawo ɲu.

Mateo 22 :36-40

Marko 12 :28,31,33

Luka 10 : 2

Mateo 7 :12

Rom. 13 : 9

Gal. 5 :15.

Nya kawoe ɖi wo nɔewo kple kawoe to vovo tso wonɔewo gbɔ le tefe siwo mixlẽ la me?

Le Yesu gbɔ ɖe, kae nye se gã to le se eve siawo dome?

Esi wowo lele fofu na se la kple nyagblɔɖilawo to se ɖeka me ɖe, kae le vevie eye wonyo wu ?

Le miafe susu nu ɖe, nukata Yesu tia be yeafo se la kple nyagblɔɖilawo nu fu le nɔnɔme toxe sia me mahã

4.1 Numedzodzrogbalɛ

- 1) De Yesu fe tsitsi enye nane si vame alo dzo kpata zi deka, alo enye nane si va me vivivi le geyiyiwo nu ?
- 2) Agbenɔnɔ le nutila nu kple nunɔamesi kawo mee Yesu tsi do ? De Yesu de suku kɔkɔ ? wode latrikia afeme nea ? De nuɖuɖu bo de Yesu sia ? De wonya abale xexle kple enlɔlɔ ? De dzila siwo lɔne la le esia ?
- 3) Dee Yesu do nunɔamesi siwo hiã la bene woateru awɔ Fofoa fe tamedodo dzi le efe agbemea ? Ne esu esi kple mesu esi o la de eme ?
- 4) Kesinonu fe home kae hiã woakpo hafi akede Mawu fe tame dodo le ame fe agbe me?
- 5) Yesu tsi le go ene (4) me. De miateru akpede ame bubuwo nu bene woatsi le go ene mawo ke mea?
- 6) Ne Yesu fe tsitsi nye nusi yiedzi vivivi sixo fe gedewo la, fe nenie wohia be amebubuwo atso atsi? fe nenie miatsɔ eye miano klalo atso ade ame bubuwo fe tsitsi le agbenɔnɔ me?

4.2 Tsitsi fe Taflo

Tefe	Go siwo me Yesu tsi le			
Na Tsistsi	Nunya	ɲtilā me	Gbɔgbɔ me	Hadome
 amedɔkui				
 Ɔome				
 Hamea				
 Dua				

5.1 Nɔnɔmewo me kuku

Ɔutinya gbɛtɔ : Awu ulaya nana ame dahewo

Hameaɔ me viwo bu wo ɔkuiwo wo abe subɔsubɔ ha sɛaɔ si tem wole ɔ to. Wo wo nana wo ɔkuiwo tsɔtsɔ de dukɔ fe ɔwome ne menye hamea tɔ o. Esi wo se bena woaterɔ aɔ Kristo fe lɔlɔ ɔ go na dukɔa katɔ la, Pastɔ do nɔusɛ nyɔnuwo le hamea me be woatsa nku eye woakpɔ hiɔhiɔ tɔxɛ siwo le du kɔa me. Le kwasida si dze eyome le dukɔame la, le hamea fe ɔɔa ɔewo wɔwɔ vɔ megbe la, nyɔnuwo gblɔ bena yewo dogo nyonu wuive tso Indu me eye ɔesiɔɔ la awuulaya ɔka koe le wosi. Le anyigba ma fe dzo xɔxɔ ta, ele vevie be woanɔ wofe awuulayawo nyam gbesiagbe. Esia gɔme nye bena, ne awuulaya ɔka le nyɔnuwa ɔ si la, ne enye la ele be woanɔ xɔme vaseɔ esime awu la na fu. Eye ale Pastɔ bia tso hame nyɔnuwo si bena, ne wodome ameɔɔ ɔ awu etɔ la, woana ɔka Indu nyɔnuawo dometɔ ɔka. Le madidi me la, wokpɔ awuulaya siwo su bena woaterɔ akpɔ hiɔhiɔ sia gbɔ. Le kwasida si gbɔna, nyɔnu habɔbɔ le hamea me yi Indu nyɔnu wuive siawo gbɔ ɔka ɔka ɔa na awuulayawo. Nuwɔna sia wɔ ɔɔ ɔ Indu nyɔnu siawo dzi ale gbegbe bena wo kpe Kristotɔ nyɔnu siawo bena woadogbeɔ ɔ yewota. Indu nyɔnu siawo dometɔaɔewo nye funɔwo, eye wobiato wosi bena woadogbeɔ ɔ yewovi siwo dzige woala la ta.

Ɔutinya evelia : Wokpɔ tsi na dukɔa.

Nutoaɔ me li si kpea tsi fe fu nɔtɔ. Le TCV fe ɔɔɔwo me la, Kristotɔ siwo le nutoa mame la, wose bena enye Mawu fe lɔlɔnu na hamea be woɔɔ efe lɔlɔ ɔ go na amesiwo le efe dukɔme. Le tsi manɔ anyi sia fe nku me, hamea fe kplɔlawo de asi nusi woaterɔ awɔ bena woana nɔɔɔɔ tsi manɔ fe kuxi. Le wofe nume kuku me la, wona wonya be woa da ɔwɔnu siwo tɔ kuna vudo kple asi. Esi woma nya sia kple amesiame le hamea me la, amea ɔewo gbe enumake be tsia gbɔ aterɔ adidi be woake ɔ nɔ. Eye gawu, kuxi sia li xoxo ne nye ɔ woaterɔ awɔ la ne amea ɔ dze egɔme kpɔ.

Le nugblela sia katɔ dome la, hamea fe kplɔlawo yi nɔɔ le wofe susu me be yeawo awɔ akpɔ. Eye woyi ɔa haya vudo ɔ nuwo siwo hiɔ be woaterɔ atɔ ɔ vudo la. Wowɔ tiatia be yewoaku vudo viaɔ ɔ ye wofe tsɔtsi xɔa fe megbe. Le meta wuiene megbe la, woke ɔ tsi nɔ. Eye dzidzo kpɔkpɔ gɔ ɔ va, negbe ameɔaɔewo siwo mele hamea me o la koe

mekpɔdzidzɔ o. Elabena wo susui bena, hameviawo ɖeɖe koe azã tsi la. Gake menye nene mae w ova me o, le esia tefe boɲ, hamea kplɔlawo gblɔ na dume tɔwo katã be woava mǎ Mawu fe yayra sia kple yewo. Etefe medidi o, kɔfe du siwo fo xlã nuto mame la bia tso hametɔawo si be woava ɖe vudo na yewo le afisiafi. Dzidzɔ hamea bena woteɲu kpɔ ɲuɖoɖo na hiãhiã sia le nɔnɔme sia me. Le fe ɖeka megbe la, woɖe vudo wuiatɔ kple asi. Vudo si goglo wu la enye meta **24-25**. Mawu fe lɔlɔ kpɔkple ɲku si woɖe fia dukɔ metɔwo la wɔ dɔ ɖe wodzi ale gbegbe. Hamea kpe dukɔ metɔwo be woava ase Mawu lɔlɔ fe nya.

Metso nu, hamea yɔ gbagba. Le fe ɖeka megbe vie la, wogaɖe vudo wuiatɔ eye dukɔa me viwo tsidzi le woɖokuiwo me, be yewoa nya nu tso Mawu si na tsi yewo la ɲuti.

- Nukae hame eve siawo wɔ le nyatefe me?
- Ɖee hame eve sia wonye kesinɔtɔ woa?
- Nunɔamesi kawoe wotsɔ kpeɖe amewo ɲuti?
- Nukata hame eve siawo wɔ alea?
- Alekee wofe nuwɔna sia wɔɖo ɖe dukɔa dzi?

5.2 Kekpedeɲu fe mɔnuwo

Hiãhiãwo	Nɔnɔme siwo me hamea ateɲu akpe ɔe ame ɲu le
<p>Dɔwuame</p> 	
<p>Tsikɔtsiame</p> 	
<p>Amamanɔnɔ</p> 	
<p>Mlɔfe manɔamesi</p> 	
<p>Dolele</p> 	
<p>Gaxɔme nɔlawo</p> 	

Nusɔsrɔ 5: Mawu di be hamea na ɔvi na dukɔ sime wole la

6.1 Pastɔ Wong

Le dugā ɔe fe kɔ dahea ɔe me la, Pstɔa ɔe li si ŋkɔ enye Wong. Wong yi kɔ mame le Mawu fe yɔyɔ si wotɔ na be yeasubɔ hamea le tefe ma. Enye hame sɔe si ame bla ene le me, amsiwo nye nyɔnuwo kple ɔeviwo. Wong wɔna ɔɔ eve, ekpɔ ɔɔ si wowɔna kpɔa ga le eme kpɔa srɔ kple evia eveawo dzi. Ega wɔna ɔɔ sese hā hena efe hame sɔela.

Gbedeka, abe alesi wowɔnɛ kokoko ene la, efo gfofo deka hafi ŋunake bena yeadogo kple Mawu. Eye esi wo do awu vɔ la, egede efe xɔme tsɔ vɔ si mā efe xɔme ɔe akpa eve godo. Srɔa kple viawo gakpɔtɔ nɔ alɔ dɔm, esi efe ŋlifotsi alo akadi eye wode asi efe Biblia xexlɛme. Le ŋdi mame la exlɛ Yesaya 58, esi wonɔ exlɛm la, ese Mawu fe gbe woyɔe kple ŋli kuɔe subɔsubɔ si Mawu dina ŋuti. Ɖe menye esia nye ŋutsitsidɔ sime lɔna la o abe, woade ga madzɔmadzɔwo, woatu kɔkuti fe kawo, woana ablɔɔ amesiwo wote ɔe anyi, eye miaŋe kɔkutiwo katā, naka wo abolo na dɔwuitɔ, eye nakplɔ ame dahe siwo le tsalāla tsam la, ayi afe wo mee, ne ekpɔ amea ɔe amama la, nata avɔ nɛ, eye magaŋla ɔkuiwo ɔe wo ŋutɔ wo ŋutilā o.

Esese na Wong be woagayi ɔe nuxexlɛ dzi. Efe dzi la nyahem kple efe gbɔgbɔ. Nuka Mawu atsɔ ɔe le me na ame dahewo, vɔ le nyatefe me, Wong le ahadada kple fu kpekpede to aɔeme.

Enya alesi le efe kɔame kpeafu hafi dua nu. Wonye amesiwo woteɔe anyi ale gbegbe. Pastɔ Wong ŋutɔ hā, bebli wokpɔa nuɔɔɔ na efe fomea eye edziedzi la alea ko wo sɛa ŋunɛ, mekpɔa ga afle atike na efe fome o. Wong bu tame “Fikae Mawu le?” Aleke tefe sia tsɔ ɔe le eme na kuxi gbogbo si le nye duko Laspavasme.

Ale wonɔ uliulim le efe susume eye wose vɔ fofo dzaade « amekae ateru anye amesia le ŋdi fɔŋli sia me, Wong le tame bum le ɔɔkui me, eyi ɔe vɔtru la nu eye wodo dali gblɔ be, woamekae eye gbea ɔi le vɔa godo gblɔ bena, Wong nye « Yesue » « ameka » ? eye gbea gadi bena nye nye « Yesu ». woamekae tututu, Wong ɔɔ enu kple ɔikeke eye gbea gaɔ enu nɛ zi deka bena Wong nye « Yesu », meva elabena mese wodzi fe ŋli dodo, medibe nafiam nusi xaxawo. Gbela di be yeaɔi Yesu fe gbe siwɔe bena Wong yi ɔa le efe gametiwo kple vɔvɔ eye wovu vɔtru la eye gbela ɔi nɛ bena Wong dova evɔ eme mekpɔ kɔ o, Wong dedzesi vɔvɔlia ɔe, eye wokpɔ bena Yesue, eye Wong gblɔ bena gedeme Afetɔ, Yesu ɔɔ enu nɔ bena ao akpe Wong. Medibe na kplɔm to woduko lame eye na fiam nusiwo gba wo dzi. Wong fe mo wɔ yaa eye wolɔ ɔe biabiala dzi. Ena to klā Yesu be elebe miazɔ kple ayeade, etsitsa eye wode kpɔxa ɔe kpɔdomewo ɔe anyigba eye ga zeaɔewo koe le dua si.

Esi wo nɔ zɔzɔm le kɔme si dahe me la, Wong gblɔ afe gedewo fɛŋutinya na Yesu. Le du ma ma nyɔnua li si dzra na efe ŋutilā bena woa kpɔ nuɔɔɔ ana viawo. Le tefe bubu wo kpɔ ahanomunɔ aɔe, srɔa ko wo fo na, eye wofo viawo hā ne enya mu aha ko. Wo va ɔɔ kɔme fia fe me kɔme fia sia zā nu kple amebaba ye enye etɔ. Wo dzo ga be woa tsɔ axɔ edzo ava kɔa me gake eɔu ga kple loto dada kple ahanono ne amea gblɔe ela dzui. Wo va ɔɔ dua fe tefeade. wotsɔ tefe be woa nye dua fe Park center gake eyɔ fɔ kple vɛve kuu, gbeduɔɔwo, kple afi alegeliwo le du fum le afiwo katā. Kpɔ ɔa afea ɔe si. Megblɔ na Yesu be nyɔnua ɔe fe afe nye ma didi le dua gbɔ le togbe aɔe tame.

Nyɔnua ɔe kple via eneawo le afima, wofe xɔ le tsi dzam wonye ahedalawo. Nuɔɔɔu mesuna nawo o. Bebli hafi woa kpɔ awu ado. Eye ɔo ko wole na gasiagame.

Le xemaɣi ɲutsu eve wova togbɛ la tame le Las Pavas. Kɔme kae wo tu ? Wong yɔ tefe didia ɔe nɛ. Fima ye nyɔnuwo kple ɔeviwo yina kple afɔ ɔa dia etsi le Las Pavas.

Wong le totrom le kɔame, ese ameaɔe nɔ avifam eye wotrɔ ko be yeakpɔ amesi le avifam eye wokpɔ Yesu wonɔ avifam. Wong se eme bena nusiwo le dzi gɔam na ye la, le dzigɔam na Yesu hã. Wong di be yeafonu, gake Yesu do asi ɔa eye wokpla asikɔ na Wong, eye wole Wong fe ɲkuwo dzi kpɔm glɔ nɛ bena, Wong neva ɔe nusiwo katã nye nye tamedɔɔ fia wo kuɔe Las Pavas ɲu.

Zi ɔeka, alo enumake la Wong kpɔ eɔokui le Las Pavas dua fe tame. Yesu de asi nufofo me nɛ gɔlɔ bena Wong ekpɔ nusiwo katã negɔlɔ nam fifia, Yesu fonu nɛ tso amesiwo le Pastɔ Wong fe hamea me, togbɔ be wonye ame dahewo hã la, woma nusɔe siwo le wosi la kple wo haviwo siwo ga de ahe zu woawo. Gbesiagbe la ekpɔ bena wonɔa mɔlu kum vivivi ɔe nugowome eye le kwasida fe nuwuwuwa, amesiame fe nugo la yɔ eye wokɔe va hame la me abe nunana si woamã le Yesu fe ɲkɔme kpakple amedahe siwo le dua me, nenemake woga dzɔ aɔi alo adzalɛ eye le kwasida me la, hame nyɔnuwo yi ɔa di ahosiwo kpɔ le duame bene yewoa kpeɔe wo ɲuti anya nu nawo, aɔanu hã nawo eye wokpɔ wovi siwo fe lãme gɔlɛ la gɔ.

Yesu va fonu tso ɔo ɲuti Wong kpɔ bena amewo kpɔ ɔo, ɔo siwo ɲu fetu le alegbegbe bena woateɲu akpeɔe manɔsitɔwo ɲu le fomewo me. Yesu fo nu tso xɔɔme ɲu, Yesu kpɔ bena abɔɔ siwo tu wonɔ tsi dzam la trɔzu dedienɔ nɔ fe xɔwo. Menye atsaxɔwo, gake wonye xɔ ale afe siwo me ko eye dedie nɔnɔ le. Yesu fo nu tso tsi ɲuti, zi ɔeka ekpɔ wode ponpiwo eye nyɔnuwo kple ɔeviwo yi ɔaku tsi nyui na nono. Yesu fo nu tso kɔkɔe nyenye ɲuti. Wong kpɔ bena wode afɔdzi ɔefewo alo gaze ɔe dua me menye ɔe afe sia afe me o, gake le duame bene amesiame ateɲu ade afɔdzi alo kpɔ xa ɔe eme. Eye ekpɔ bena gbe ɔuɔ alo kɔkɔli kpɔ si le dua titian la megali o. Le esia tefe la, ati nuiwo li eye ɔeviwo le nukɔm eye le fefem le ɔɔlu fom le te. Yesu fonu le amewo fe agbe fe tɔtrɔ hã ɲu. Wong kpɔ nyɔnu si wɔa gɔlo hafi kpɔanu ɔuɔ nana viawo la kpɔ ɔo nyuia ɔe le wɔwɔm. Ekpɔ bena ahanomunɔ la trɔ zu srɔ ɲutsu nyui kple vito nyui azɔ. Ekpɔ bena kɔme fia si zãna dua fe ga baɔabaɔa tsã la zu nutefewo la azɔ. Azɔ la enye amesi le subɔ dua eye wole nyui dim na amesiame le dukɔa me.

Azɔ Yesu gɔlɔ na Wong bena kpɔ hame la ɔa, amewo yɔ me fiu azɔ, ɲutsuwo ɲuto gɔ hã le wo hamea me azɔ, amewo zu nunala le hameame, wole dzi Mawu fe kafukafu hawo le efe domenyo la ta, eye Wong le ameha gã la ɲkume le Mawunya gɔlɔm, le nufiam eye wo kplɔ hamea le gbɔgbɔme kple lɔlɔ ɔɔwɔnawo le toɔɔɔme. Yesu ɔe eme na Wong bena ɔeɔfia sia anɔ eme vava kpɔm kaka vaseɔe esime mava, vɔ nyea bena tamedɔɔ siawoe medi mawo le Las Pavas. Medi bena nama ɔeɔfia kpliwo eye dze egɔme akplɔ Las Pavas ageɔe ɔeɔfia sia me.

Pastɔ Wong tsitre keɔi ɔe ɔeɔfia la ɲuti gɔlɔ bena « gake Afeto ahedalawo mienye? » Yesu ɔo enu nɛ kpoo gɔlɔ bena Wong amekae kplɔ Israelviwo wotso fu dzi la? Amekae dzi nuɔɔɔu kple tɔmela ɔe dzi eye ɲutsu sooo kple nyɔnuwo kple ɔeviwo woɔ? amekae na ami kple wɔ mevɔ le zarepta hosi la fe afeme o bena wokpɔ nu ɔu fe etɔ xleti ade fe ɔɔwuame si va anyigbadzi la? Amekae na Galelia fu la zi ɔɔɔe? Wong ɔo enu bena woe Afeto, eye Afeto la gɔlɔ nɛ bena Wong ɔo to nusiwo megɔlɔ nawo be wɔ la. Mã nusi le

asiwo me kple ame bubuwo, ne egale sɔe ŋuto hã. De gbefã nye tamedodo nyui na wo duko le ŋutilã kple gbɔgbɔ kome eye la mayɔdo wo duko.

Wong se koklo ku atɔ. Esrɔ kpekpe eye wo uã le rido godo le wofe xavi la me. Wong bɔbɔ nɔ anyi de ŋuti gake efe akadigbevi la tsi, xexeame kɔ. Wong nye kɔ foxlã edokui be yeakpɔ Yesu gake mekpɔ o. Ebia edokui be drɔ kum melea? Eye wogblo na edokui bena, dewohi ŋutega kpɔm melea? menya esi tɔgbe tututu wonye o. Gake Wong nya bena yedogo Yesu eye azɔ la yedo gɔmesese yeye be Mawu tsɔ de le me na hiatɔwo alo ame dahewo. Eye azɔ la Pastɔ Wong hã xɔ dedefia yeye le nɔnɔme sime wole nɛ be woakplo efe hamea le bene woade Mawu fe lɔlɔ afia Las Pavas duko la.

- Kuxi kawoe miekpɔ le Pastɔ Wong fe dua me, mimã kuxiawo de akpa ene siwo gbɔna la me. Gbɔgbɔme, hadome, ŋutilãme, nunya me.
- Kae nye Mawu fe tamedodo de duko sia ŋuti? Midzro kuxi desiaɔ me kpɔ ne miade dzesi ŋudodo si Mawu tsɔ nɛ.
- Nuka Yesu bia tso Pastɔ Wong si be woawɔ?

6.2 Nɔnɔme aɔe me kuku: Yose & Maria

Yose kple Maria fe afe fia, eye naneke mekpɔ le dzo bibi sia me o. le etsɔ si vayi Yose, Maria kple wovi atɔawo yi ɔa nɔ wofe ame nyanyɛ wogbɔ le esiamɛ la, le amɛ ewo le afe sime woyi la me. Eyata teƑe megali na amɛ adre bubuwo o. Yose nye agbledela eye wowu nufɔfɔ nu ɔe anyigbavi sɛ la dzi eye esusɔ ɣleti etɔ hafi woaxa nuku, eaã eƑe ga si le esi la tsɔ fle nukufɔfɔ eye eƑe nunɔamesiwo katã tsi dzo bibi la me

Nukawoe hiã Ƒome sia ?

- Nunɔamesi kawoe le dukɔame ne woatsɔ akpe ɔe amesiawo ŋuti?
- Amewo
- Dɔwɔnuwo
- DzeƑe

8.1 Afenɔ Lee Numedzodzrogbalɛ

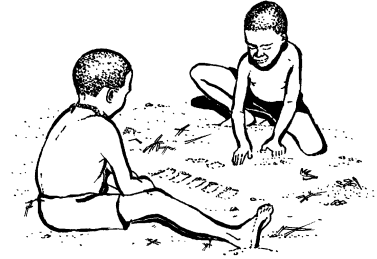
Mibu tame le Afenɔ Lee fe ɲutinya ɲu eye miadɔ biabia siawo ɲu :

- 1- Nuka afenɔ Lee wɔna fome ɖesiade?
- 2- Vide kae dogo tso afenɔ Lee fe nuwɔna wo me?
- 3- Vide kae aterɲu adogo tso afenɔ Lee fe kpekpe ɖe amewo ɲu me nenye nunanawo nɔte ɖe ga kple nuɖuɖu ko dzi?
- 4- Ne afenɔ Lee nana ga homea ɖe kwasida ɖesiade fomea le fe eve me eye wonɔte, dee ameawo fe nɔnɔme atrɔa? alo agagblɛ ɖe dzi wu tsã?
- 5- Vovo toto kae le ga fe kpekpeɖe amerɲu si wo nana amewo le wofe hiãhiãwo me kple afenɔ Lee fe tetedɛ amewo ɲu ale ɲku ɖe wo ɲu la dome?
- 6- Mina miage ɖe miafe duwo me. Dee ame gedɛ le wo dome terɲu wɔna nusi afenɔ Lee wɔna? Adi fomeawo akpɔ le wofe hiãhiã me, adɔ towo, ale ɲku ɖe wofe nɔnɔme, adi be yease wofe kuxiwo gɔme, eye mlɛba la wodi ɲudodo nawo. Ne ele alea ɖe totɔ ka woa he va miafe du me?

8.2 Fome le hiã me numedzodzrogbalẽ

Fomea ɖe tsɔ ɖe miafe hamea gbɔ. Daasi srɔ ɲutsua me nɔa feme o. Gake ɣeɖewoxila, egbɔna ɲkeke ɖewo eye wo hea ga viɔɖe va nana fomea. Nyɔnu la nɔa wovi etɔawo gbɔ kpɔm, gake ɖeviawo dometɔa ɖeke meyi sukulu o. ɖeviawo, afɔ gbalo ko wo zɔ na eye awu xoxowo ko wodona. Le nyatefe me la, woɖe afeme foɖi menya kpɔ o, xɔawo vuvu dzanatsi. Gbedeka esi mieto woɖe afe xa vayi na la, miese ɖeviawo nɔ avifam elabena ɖɔ nɔa wow um

Hiãhiã kawoe miekpɔ le fome sia ɲu?

Nɔnɔme ka me miateɲu ato akpe ɖe fome ɲuti ne miato afenɔ Lee fe afɔtofewo?

9.1 Lɔlɔ fe dɔwɔwɔwɔ fe dzeɔi de nuwo

1. Miele ewɔm be miadɛ Mawu fe lɔlɔ afia

- Le dɔdɔ nu le haho me la, nukae nye Kristotɔwɔ fe ŋkɔ xɔxɔ si woxɔ tso trɔsubɔlawo gbɔ le du me ? Nukata wodɔ susu sia dɔ ?
- Dee dumetɔwɔ ava hame la me ne womekpewo oa? Nukata ?
- Nukae trɔsubɔla susu na tso Mawu ŋu ? Kawoe nye Mawu fe nɔnɔme gā siwo dzi wo xɔse?
- Nukae dumetɔwɔ agblɔ nenye be miafe hame la de asi dɔ sɛ siwo nye dɔwɔna siwo tso lɔlɔ me wodɛ fia mi le dase dɛdɛwo me?
- Nukatae wole be miawɔ lɔLɔ fe dɔ dɔdɛ dzimaxɔtɔwɔ gbɔ boŋ?

2. Miele ewɔm le todɔdɔ Mawu me.

- Nukatae Yesu gblɔ be ele vevie be miadɔ to nusi fe se Mawu de na mi?
- Aleke hame la wɔ nyametsotso be yeadɛ Mawu lɔlɔ fiae?
- Dɔwɔdɛ ame dzi alo tɔtrɔ kae lɔlɔ fe dɔ sia heva dua me emegbe ?

3. Miele ewɔm le Mawu fe ɖusɛ me

Mina mia xlɛ Yohanes 15: 1-8

- Le nya siawo nu ɔe nenie mia ɖutɔ miaterɖu awɔ? Nya siawo gɔme ɔe?
- Alekee mietsea ku geɔe?
- Yesu gblɔ le Yoh. **15.5** me be « amesi nɔa menye eye nye hɔ menɔame la tseaku geɔe». Mawu me nɔnɔ gɔme ɔe? Le miafe susu nu, anɔ Mawu me gɔme ɔe ?
- Alekee miaterɖu ado dzi ɔe Mawu ɖusɛ ɖu hena tamedɔɔ siawo wɔwɔ?

4. Miele ewɔm bene woakafu Mawu

Read John 15:8

- Susu gbɔtɔ katae wole be miatse ku ɔe?

Mina miaxlɛ Mateo.5 :13-16

- Nukata miewɔa dɔ nyuiwo ɔe?
- Nukae ɔoanye miafe taɔɔdzinu ne miele lɔlɔ fe dɔwo wɔm ?

5. Lɔlɔ fe dɔwɔwɔwɔ nye dɔwɔna aɔe si le sɛe kple dzaa

- Nukatae wole be woadze lɔlɔ fe dɔwo gɔme kple dɔ sɛe dzaa ko?

6. Woa zɔ nunnamesi siwo le miasi le dua me

- Le miafe susu nu ɔee nukata wole vevie bena woawɔ lɔlɔ fe dɔ to tefe si miele la fe nunnamesiwo esiwo Mawu na mi wole miasi xoxo tsɔwu be miava di esiwo le adzɔge ? Nukata mie bui be nusia le vevie ɔe?

Akɔnta wɔwɔ le dɔa wɔwɔ vɔ megbe.

Mide susu tso dɔ siwo miedɔ anyi na wɔwɔ le nu sɔsrɔ sia fe gɔme dzedze. Mi gawɔ hatsotso ma woke eye midzro dɔwɔna wome kpɔ. Ke midɔ biabia siwo gbɔna la ɲu.

1. Aleke dɔ sia akpede miaɲu be miade Mawu fe lɔlɔ afia le dua me? Nuka woatsɔ akpe eye nuka woadɔ dɔ le dɔwɔna sia me be woadɔ Mawu fe lɔlɔ afia le nɔnɔme nyuitɔ me?
2. Le kpoderu me, ka enye lɔlɔ dɔ sɛe dzaa si woateru wɔ le ɲkeke deka dzi?
3. Kawoe nye dɔwɔnu siwo hiã ne dɔa wɔwɔ eye wole dua me xoxo vɔ mahã?
4. Alekee dɔwɔna sia teɲu he totɔ va dua me? Totɔ si dim miele le miafe duame enye esia? Nenyɛ ao la, woateru atrɛ bena dɔwɔwɔ la nawɔ dɔ nyui de dukɔ la dzi.
5. Alakee miateru anya be miewɔ dɔ sia le tododo Mawu me mahã?
6. Dee miesusui be woakafu Mawu ne dɔwɔna sia wu enua? Alekee miawɔ akpɔ gome le kafukafu tsɔtsɔ na Mawu le de dɔ si miewɔ la ta?

10.1 Ɖoɖoɖoɖo fe agbalẽ

1. Mixlẽ ɖoɖoɖoɖo fe ɖofewo
2. Mile susu awɔ ɖoɖo ɖe lɔlɔ fe dɔɖoɖo ɳu.
3. Mido gbe ɖa
4. Mikpɔ be miafe susu sɔ kple lɔlɔ fe dɔɖoɖo fe dzesi denu adeawo.
5. Midze ɖoɖoɖoɖo gome na lɔlɔ fe dɔɖoɖo
6. Mido gbe ɖa
7. Mimã mife ɖoɖo kple amebubuwo eye miaxɔ woatɔwo hã
8. Mido gbe ɖa.

Ɖoɖoɖoɖo fe ɖofewo

1. Gbedododa

Nu gbãto si woawo lae nye be woado gbedã. Mide ɣeyiɣi ne miado gbedã. Mibia Mawu ne woafia mi nusiwole be miawo na miafe lɔlɔ do la.

2. Tiãtiã wɔwɔ na do

Le miafe hatsotsoa me la miwo nyame tsotso alo mitia lɔlɔ do si wɔge miala. Miɖo ŋku susu alo dɔwɔna siwo mienɔ le nu sɔsrɔ adelia dzi kple du la fe hiãhiãwo dzi. Ɖe du, le miafe hatsotsoa me la, mida asidɛ nusi miekatã miekpɔ be enye Mawu fe nufiame le hatsotsoa me la dzi.

3. Woa bu tame le nunɔamesi siwo hiã larɔ

Le ɖofe siafe ɖoɖoɖoɖo fe dzi yiɣi dzea egɔme le. Gbã la, ele bena miatia nusianu si hiã na tamedoɖo la wɔwɔ. Ameka woe le dɔa wɔ ge? Dɔwɔnu kawoe hiã, mɔɖegbalɛ xoxo. Ne miatsɔ akpe ɖe dzi yiɣi sia ŋuti la, mizã nusɔsrɔ gbalɛa fe ɖoɖo alo fe se la (ele gɔme). Ne mienɔ ɖe akpa gbãtɔa wu enula, miyi edzi aɔlɔ nu ɖe akpa si kplɔe ɖo hã. Amekae anye ŋɔnɔla le ɖofe ɖesiade eye ŋkeke si do la awunu.

4. Woa ŋlɔ ɖoɖo la

Mikade dzi bena miafe ɖoɖoɖoɖo ɖo biabia siwo gbɔna la ŋu.

NB: Ne hatsotso amewo menya agbalɛ o la, mehiã be woanɔlɔ ɖoɖo la ɖe taflo dzi be hatsotso la nadzro eme o.

- Do ka wɔge miala?
- Nunɔamesi kawoe miehiã atso awɔ do lae? Afika miaxo nunɔamesi siawo le?
- Ameka ŋu miele kpekpe gedo? Dee miebia wo wolɔ ɖe kpekpeɖe ŋu la dzia ?
- Amekawoe le do sia wɔ ge ?
- Azã alo ŋkeke ka miedɔ na do la wɔwɔ ?

5. Gbedododa

Ne miewu do fe ɖoɖo ɣɣlɔnu vɔ la, midi game hena gbedododa. Mibia MAwu fe kpekpeɖe ŋu bena hatsotso la na wɔdo nyuie vasede esime do la nawu enu. Mido gbe ɖa bena Mawu nadzi viɖe la ɖe edzi bena woakafu efe ŋka. Le kwasida siwo me miele dzadzrado wɔm na dɔa fe wɔwɔ la, mido gbedã edziedzi abia ŋusɛ, nunya siwo hiã la Mawu bene miaterɔ awu do la nu.

6. Dɔa wɔwɔ

Ɖofe si kplɔe ɖo enye do si miedɔ la miawɔe. Midze ŋkeke la gɔme kple gbedododa eye miatsɔ miafe agbagbadzedze wo ana Mawu. Miga ŋlɔ be miele do sia wɔm be miade Mawu fe lɔlɔ afia miafe du la o. Midze agbagba bena miade nɔnɔme ade taɖodzɔnu sia ɖe go.

7. Woa dzro do siwo wowo la me eye woana akɔɔta

Ɖofe mamlɛto le dzi yiɣi sia mee enye be woawo akɔɔta le do si wowo la ŋu eye woadzro eme. Nukata wole vevie be woadzro eme ? Elabena dɔwɔwɔme dzodzro sia akpeɖe miaŋuti be miasrɔ eye miade susu kuɖe nusi woyi edzi nyuie kple nusiwo meyi dzi nyuie o kple nusiwo miaterɔ aɖo do la ŋu. Mele vevie bena miatsɔ ɣeyiɣi sɔgbɔ awɔ nune dzodzro o. Nusi aterɔ axo miniti adeɔ ko bene miaterɔ aɖo biabia siwo gbɔna la ŋu:

- Akpakawoe yi edzi nyuie le dɔwɔna me?
- Akpakawoe meyi edzi nyuie le dɔa me ?
- Ɖoɖoɖo kawoe miaterɔ awɔ na miafe do fe ɖoɖo la ?
- Amesiiwo wɔ dɔa na ɖe, woxɔe abe alesi miedi ene? Nenye ao ɖee nukatae?
- Dee eme ko be wo kafu Mawu le lɔlɔ fe do sia ta?

Hehe na la afia alesi woanana akɔɔtae nusrlawo. Nukata wotena gbe ɖe edzi na nusrlawo be woana akɔɔta tso wofe dɔwɔnawo ŋu na wofe hehenalawo? Mina miaxlɛ Mark.6.30 “Apostolowo esi wofofu ɖe Yesu gbo la, wogblo nusianu si wowo kple nusianu si wofia la”. Akɔɔta nana enye nɔnɔme si nuteɖe wɔwɔ kple akpedada na amesiwo fia nu mi kple amesiwo na dɔwɔnu mi, amesiwo dzra dɔwɔnuawo ɖo kple amesiwo na hehe mi la fia. Ne miena akɔɔta la, ena monukpokpo nusrla be woama nusime woto, nusidzo eye woadi ɖase le nɔnɔme sime Mawu zã efe agbagbadzedze la. Nusrla ade kuxi siwo hã wodogoe le dɔame la na efe hehe nalawo. Eye woaterɔ atso monukpokpo nyuiwo siwo akpeɖe nusrlavi sia ŋuti le tso me.

Ɖoḍowawo fe agbalɛ

	NUKA	AMEKAE AKPɔ EDZI	GAME
RESOURCES			
Amesiwo awo dɔa			
Amesiwo gbɔ woawo dɔa ɔɔa			
Gbe biabia			
Gbedodoɔa			

